

VIII. Neljäs käsky.

— Ja nyt tulemme siihen käskyyn, josta olen kuullut teidänkin kerran sanovan, että se on Kristusuksen opin kulmakivi, neljänteen käskyyn, jossa Jeesus kieltää pahan ihmisen vastustamisen. Vaikka kristikunnassa ei mitään puhuta Jeesuksen viidestä käskystä, tunnetaan kyllä jokainen hänen sanansa: „jos joku lyö sinua oikealle poskelle, käännä hänelle vasenkin” ja pitää sitä runollisena ja liioiteltuna kehoituksena „kristillisessä nöyryyteen”, jota ei tietyksi kukaan jollain päiväisessä elämässä kykene tai edes alista noudattaa. Nyt tekin näytte olevan sitä mieltä, että tässä on edesin todellinen ja positiivinen Jeesuksen antama käsky.

— Ei se ole minun mielipiteeni, sillä niin ollen toisella voisi olla toinen mielipide. Se on evankeliumin selvä oppi. Jeesuksen viisi käskyä ovat helpot löytä: jokaisella omalla ruudella käskytään hän kumoo vastaavan vanhan, ja sentähden jokaisen Jeesuksen käskyn edellä käyvät sanat: „Olette kuulleet sanotuksi (vanhan ajan ihmisille) niin ja niin, mutta minä sanon teille.”

— Ehkä te haluatte selittää minulle, miksi sitten tämä Jeesuksen neljäs käsky on. Minua persoonallisesti ei koskaan ole innostaneet teeskennelty ja ulkokullattu nöyryys, joka käännetään vasemman posken sille, joka lyö oikealle. Olen aina ajatellut, että Jumala — ken hän lieneekin — enemm-

män rakastaa kunnon miestä, joka aika lailla läimäyttää takaisin sille, joka uskaltaa häntä lyödä, kuin itsevanhurskasta pelkuriä, joka alamaisesti krumartaen ja väitteen pitää solvauksen hyväntuomaksi.

- Ainakin meidän oma terve ^{moralinen} ~~antamalla~~

Vaistomme pitää pelotonta ja moitteetonta vitaria, joka aina on valmis paljastamaan miekkansa omaan ja toisen kunnian ~~ja~~ puolustamiseksi, ihmisenä ononta vertaa etevämpänä kuin nöyryyttä ja jumalisuutta teeskenteleviä munkkia tai jesuitteja, mutta muistakaamme, että tässä ei olekaan kypsymys semmoisesta. Maailma ei ole aivoastan oskuttettu vaan jopa velvollinen näyttämään niitä siveellisiä omittajia, joiden se järjestää ja sydämessään tuntee ~~oikeaksi~~ korkeamiksi. Mutta Jeesuksen käskyt ovat niitä varten, jotka ovat kyllästyneet maailman teihin ja totuuden etsijöinä pyrkivät omaksumaan taivasten valtakunnan elämän. Heille Jeesuksen käskyt eivät ole luonnottomia tai luonnon vastaisia, vaan heille nuo käskyt paljastavat heidän oman sisäisen, korkeamman luontonsa. Sentähden heillekin, opetuslapsille on parempi heikkona hetkenä langeta maailman menoihin kuin teeskennellä pitää kiinni käskyn kirjaimesta; ja joka tapauksessa heidän on parempi langeta ja tunnustaa laukeemuksensa kuin kieltää Jeesuksen käsky. Te kysyitte, mikä tämä käsky on. Lyhyesti sen voisi ilmaista seuraavilla kielisanoilla: ~~kuopukaa hiekkasta kostosta~~ Mooseksen laissa tulee hoston ajatus ilmi: "silmä silmästä, ham-

mas hampasta, "mutta Jeesus sanoo seurajilleen: alkia ollenturan kostako, ei yksityisesti eikä yhteisesti; alkia istuko toistenne tuomareina, sillä tuomita voi vain se, joka itse on synniton.

~~...~~ Olen pannut merkille, että olette sijoittaneet tähän muutamia päkeit-seitsenminne-luusta. Se ei siis tapahtunut sisällön takia? Jos oikein ymmärrän teitä, ~~...~~ Jeesus ^{tahto} kaikkea oikeudaitosta vastaan.

Mutta mihin jouduttaisiin, jos yhteiskuntamme lakkaisi kantamasta oikeuden miekkaa?

— Kuka semmoisesta puhuu? Sehän edellyttäisi, että yhteiskuntamme olisi kristitty, s.o. seuraisi Jeesusta, mutta kuinka semmoinen olisi mahdollista ilman että sen jäsenet kulkeisivat Mestarin jäljissä? Tässä on kyöpyms Kristukseen seurajista. He luopuvat itse turvautumasta maalliseen oikeuteen — "jos joku tahtoo ottaa ihokkaasi, anna hänen saada viittäkin, mieluummin kuin että hän kävisi oikeutta kanssasi"; — he eivät tahdo istua tuomareina, he eivät tahdo kostaa eikä rangaista.

— Mutta jos yhteiskunta todella olisi kristitty, keeneika silloin?

— Silloin ymmärrästäkseni koettattaisiin ^{itseämme} kaikki puolen pienestä pitään kasvattaa ^{me} oppia yksikomaan maljaka onesta silmistämme "ennen kuin näkemme ^{me} meriille rikän veljemme silmässä."

— Siihen oikeastaan onleidaa nehyisetkin yhteiskuntamme jo pyrkivät. Kaikkialla etsitään reulta tunnussanaa pahantehijöiden käsittelyssä ja hohtelussa, ja yleensä arvellaan, että tämä tunnussana on kasvatus, kouluutus.

toiselle puolelle

— Mutta miten suhtautuisimme niihin
veljiin, jolla todella on rikollisia taipumuksia?

— Rakkaudella. Rakkaudemme vaikuttaisi
heihin puhdistavasti, esimerkkinä siivoksi
sesti kasvattavasti, ja tietysti opettaisimme heitä
ja valistaisimme heidän järkeänsä, samankuin
rikolliset taipumukset pääsisivät heissä puh-
keamaan.

107

— Se onkin kiitoksella mainittava. Mutta rakkaus, ei oikeus, on ainoa, mikä ymmöllisessä kaverissa tekee meidän ymmärtäjänsä. Pääasia on meidän ymmärtää, että Jeesus pani alulle uuden ajan. Hän ja hänen seuraajansa omaksuivat uuden elämäntapamäärityksen, johon muun muassa sisältyi uusi tapa suhtautua pahaan. Korkeim siveellinen käsite, johon ihmiset ennen häntä kohosivat, oli oikeus, kyllä, pelottava, raudankova oikeus. Rakkaus, lempeys, anteeksianto oli satunnaisia ja pidettiin usein heikkouden merkkinä. Kunnou mies kosti, etsi oikeutta, vaati rangaistusta. Jeesus muutti tämän kaiken. Hän toi taivasten valtakunnan maan päälle. Hän paljasti seuraajilleen ~~uuden~~ korkeamman siveellisyyden. Hän nähti, että taivasten valtakunnan elämäntapana oli rakkaus. Siellä vallitsi lempeys ja anteeksianto, ei kostonhalu, ei oikeusvaatimus. Muuttava muutos oikeu ja väärän, hyvän ja pahan käsitteissä! Harvat uuden uskon kunnou ymmärsivät. Ainoastaan Jeesuksen opetuslapset — vähitellen, — eika maailman ollekaan. Kuitenkin uudet aatteet ovat haastaneet maailmaa, ja vaikka tänään niiden kukaan silloin elämme yhteiskunnissa, josta valitsee vanha, ei-kristitty järjestys, on yleinen mielipide monessa suhteessa muuttunut. Personallista kostoa ei suvaita, ja kuten sanoitte alkuperäistä myös usko yhteiseen eli yhteiskunnalliseen koston oikeuteen. Vaikka meitä tavallaan ympäröi sama "paganallinen" maailma kuin Jeesusta ja hänen seuraajiaan, ovat paljon, paljon suuremmat

jonkot nyt kuin silloin valmiit varaanottamaan
 "valtakunnan ^{hyvän} sanoman". On onittei kuin ^{kristikunta} ~~maailma~~
 odottaisi ~~että~~ jotain uutta opetusta, joitain uusia
 elämänohjeita nyt, kun maailmansota ja bolshe-
 vismi on herättänyt ihmiset siloisesta rahanal-
 leisesta unestaan näkemään, kuinka ^{hovi} ~~maailma~~ pohjal-
 ta vanhat oikeuskäsitteet lepäävät. Silti emme
 tietysti saata odottaa mitään pysyviä muutoksia
 yhteiskuntajärjestyksissämme, ennenkuin yk-
 silöt ovat heränneet, muuttuneet ja itsestään
 toisesti "kristianisoituneet". Vallankumoukset,
 väkivaltaiset muutokset ja väkijäiset uudistak-
 set ovat, kuten jesus sanoisi, valheen isästä ko-
 teisiin. Kristikunnan uudestisyntyminen ~~siis~~
 on mahdollinen ainoastan siten, että yhä
 useammat yksilöt siellä täällä pitkin
 maailmaa alkavat seurata jeesusta kris-
 tusta ja levittää hänen oppiansa. Kysy-
 mys on tänäpäivänä sama kuin kristianis-
 kokor ensimmäisinä aikoina, sillä eroitukseksi
 vain, että yleinen ihmapiiri on valistuneem-
 pi ja valoisaampi kuin yhdeksäntoista vuosi-
 satia sitten.